

Kincseshomok

Története

Kincseshomok első írásos említése 1288-ból származik: egy késő Árpád-kori oklevélben *Hunky* néven szerepel a falu, mint a Baksa nemzetség tulajdona. A XIV. század elején az egri káptalan előtt tartott birtokosztáskor a Bocskay családé lett, majd 1367-ben már a Homoky család tulajdona volt.

A 15. században épült fel római katolikus temploma. 1479-ben királyi adományból a Huszti családé lett. Ez idő tájt az Odvariak is bírtak itt földekkel, majd a későbbiek során több nemes család is szerzett itt birtokot (a Somodyak, a Korláthok, a Bácskaiak, a Zalaiak, az Ilosvayak, stb.). A 16–18. század folyamán az állandó hadiállapot szülte veszélyek miatt birtokosai gyakran változtak.

Egy 1552-ből származó összeírás szerint a települést német–szász katonák teljesen felégették. 1599-ben 19 házból állt, ugyanennyi családdal. 1830-ban 60 lakóházat számlált, és már 368-an lakták. Az írások megemlítik, hogy ekkor római katolikus temploma és zsinagógája is volt.

Fényes Elek leírása 1851-ből: „Homok, magyar–oros falu, Ungh vmegyében. Ungvárhoz délre... 142 római, 107 görög kath., 156 ref., 18 zsidó lakja.”^[3]

A trianoni békeszerződésig Ung vármegye Ungvári járásához tartozott. 1920-tól Csehszlovákia, 1938-tól ismét Magyarország, 1945-től a Szovjetunió, 1991-től Ukrajna része lett.

Gazdaság

Bár egyre inkább városiasodik a település, a helyiek többsége a háztáji gazdaságban zöldséget, burgonyát termel. A gazdák egy része tejelő jószágot tart, sértést hizlal. Néhány család virágtermesztésre szakosodott. A lakosság jelentős része ingázik Homok és Ungvár között. Néhány évvel ezelőtt szálloda nyílt a község központjában.

Oktatás

A csehszlovák időben, és az 1938-as visszacsatolás után magyar tannyelvű népiskolája volt a községnek, 3 osztállyal, 3 tanítóval. Emellett a csehszlovák időszakban rövid ideig cseh iskola is működött a faluban, majd a második világháború után megnyílt az ukrán elemi iskola is. A magyar elemi iskolát 1957-ben általános iskolává bővítették. 1970-ben összevonták a magyar és ukrán intézményeket. Jelenleg a Kincseshomoki Általános Iskolában magyar tannyelvű 9 osztályos, általános és ukrán tannyelvű 4 osztályos, elemi oktatás folyik. A legtöbb diák Ungváron vagy Koncházán fejezi be tanulmányait.

Emlékhelyei, nevezetességei

- Római katolikus templomát még a XV. században emelték gótikus stílusban, és Keresztelő Szent János tiszteletére szentelték fel. A XVI. században, a falut elpusztító tűzvészben megrongálódott, a XVIII. században újjáépítették. Mai tornyát 1841-ben kapta.
- A homokiak néhány évvel ezelőtt a temetőkerben emlékművet állítottak a második világháborúban elesett és a sztálini légerekben elpusztult falubelijeiknek.